MERKITYKSELLINEN ESINE

Pitäkää oppilaiden kanssa päivä tai viikko, jolloin oppilaat tuovat kouluun jonkin itselleen merkityksellisen esineen tai kuvan esineestä. Voitte arvuutella, kenelle esineet kuuluvat.

Jokainen oppilas kertoo esineestä ja siitä, miksi se on hänelle tärkeä. Voitte myös ottaa voimakuvia esineiden kanssa.

OPETELKAA JOKA KUUKAUSI TUNNIN ALKUTERVEHDYS JOLLAIN UUDELLA KIELELLÄ

Lukukauden lopussa kaikki ovat oppineet tervehdyksen kymmenellä uudella kielellä.

DIVED
buokčal gillii ja kultuvrii • sukella kieleen ja kulttuuriin • dyk i diversitet

ASKARRELKAA KOULUN KYLTTEJÄ ERI KIELILLÄ

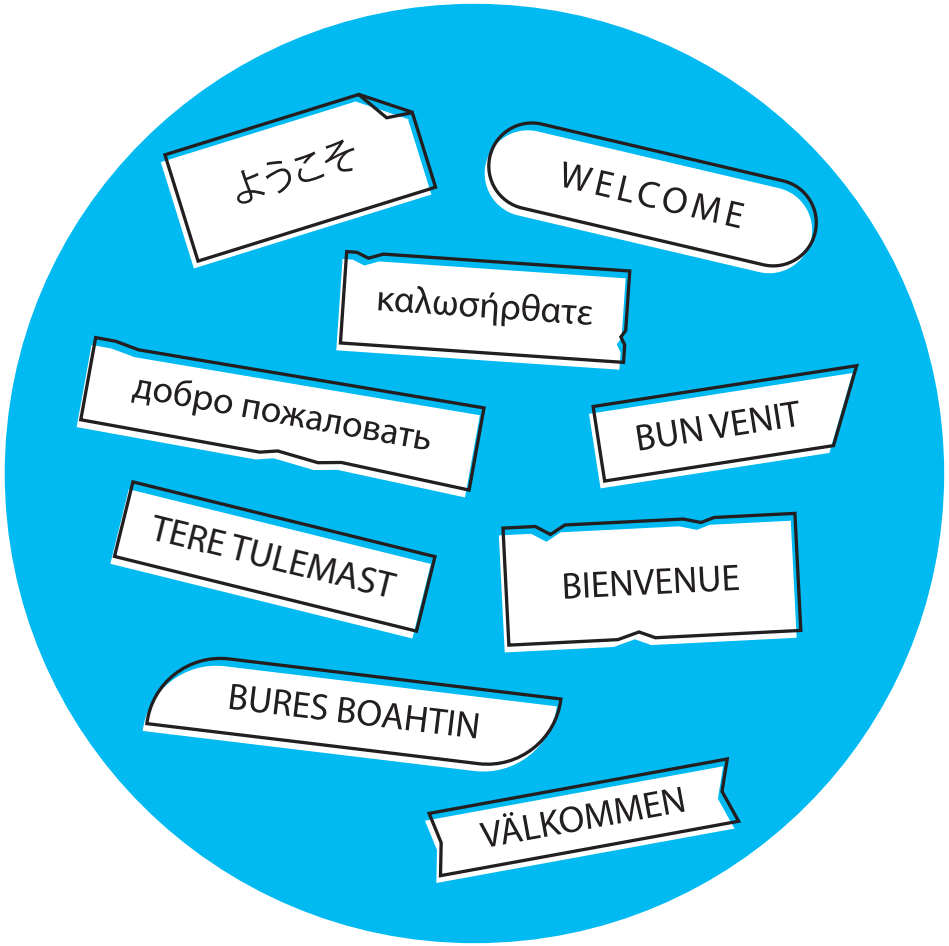

IDENTITEETTIPALAPELI

Tehkää ryhmän kanssa identiteettipalapeli. Miettikää, mikä tekee jokaisesta yksilön.

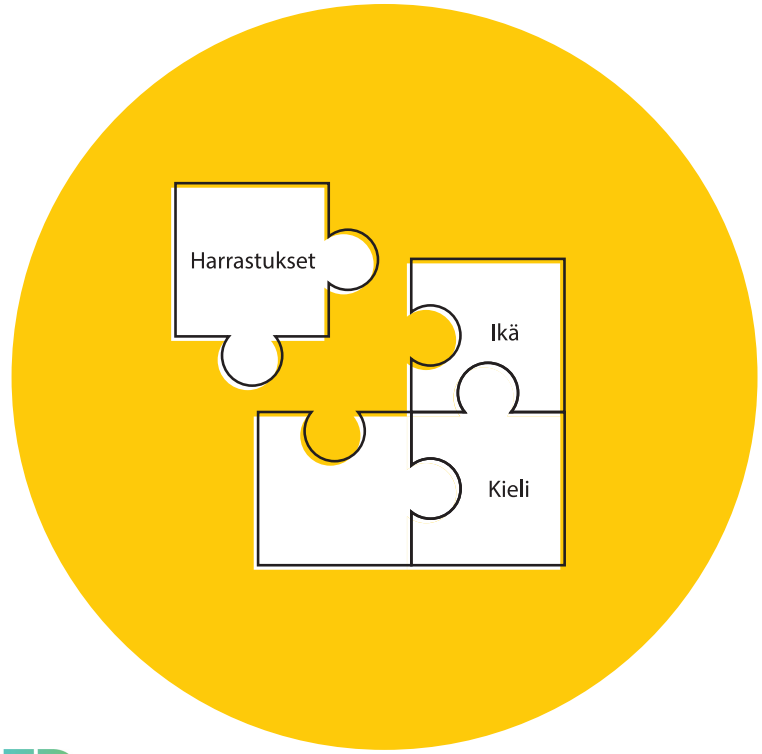

BILEET

Tämä tehtävä on hyvä herättelemään käsiteltävään aiheeseen ja siihen, mitä oppilaat jo siitä tietävät. Tehtävää voi myös käyttää, kun opeteltua aihetta kerrataan.

Kyseisestä aiheesta tehdään yhtä monta kysymystä kuin luokassa on oppilaita. Oppilaille jaetaan kysymyslaput, minkä jälkeen laitetaan musiikki soimaan.

Oppilaat kävelevät luokassa musiikin soidessa. Kun musiikki pysäytetään, oppilaat etsivät parin. Molemmat kysyvät kysymyksen toisiltaan vuorollaan ja miettivät yhdessä vastaukset kysymyksiin.

Lopuksi oppilaat voivat itse keksiä aiheesta kysymyksiä toisilleen.

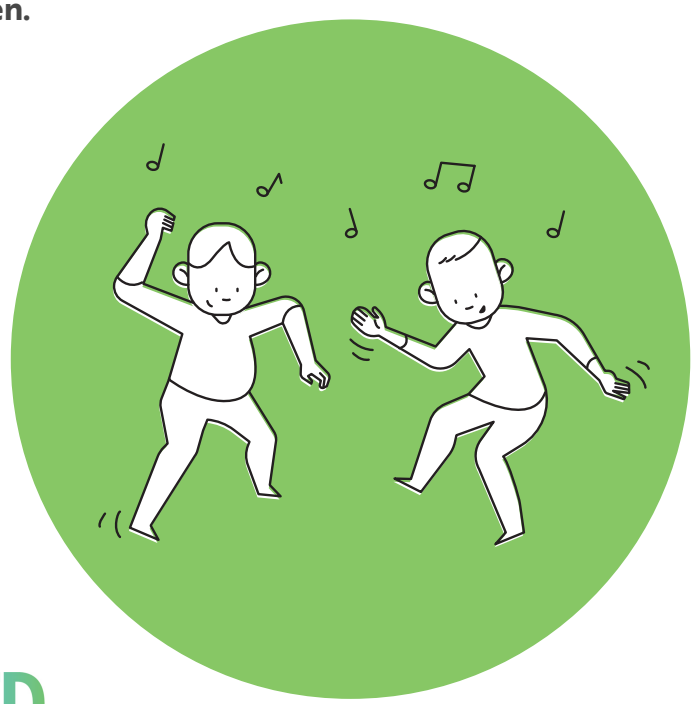

MITÄ KIELIÄ LUOKASSA PUHUTAAN?

Tehkää ryhmän puhutuista kielistä juliste, jonka muodon oppilaat saavat itse valita. Juliste voi olla esimerkiksi kielikatu, kielimeri, kielipuu tai kielitaivas. Laittakaa juliste esille.

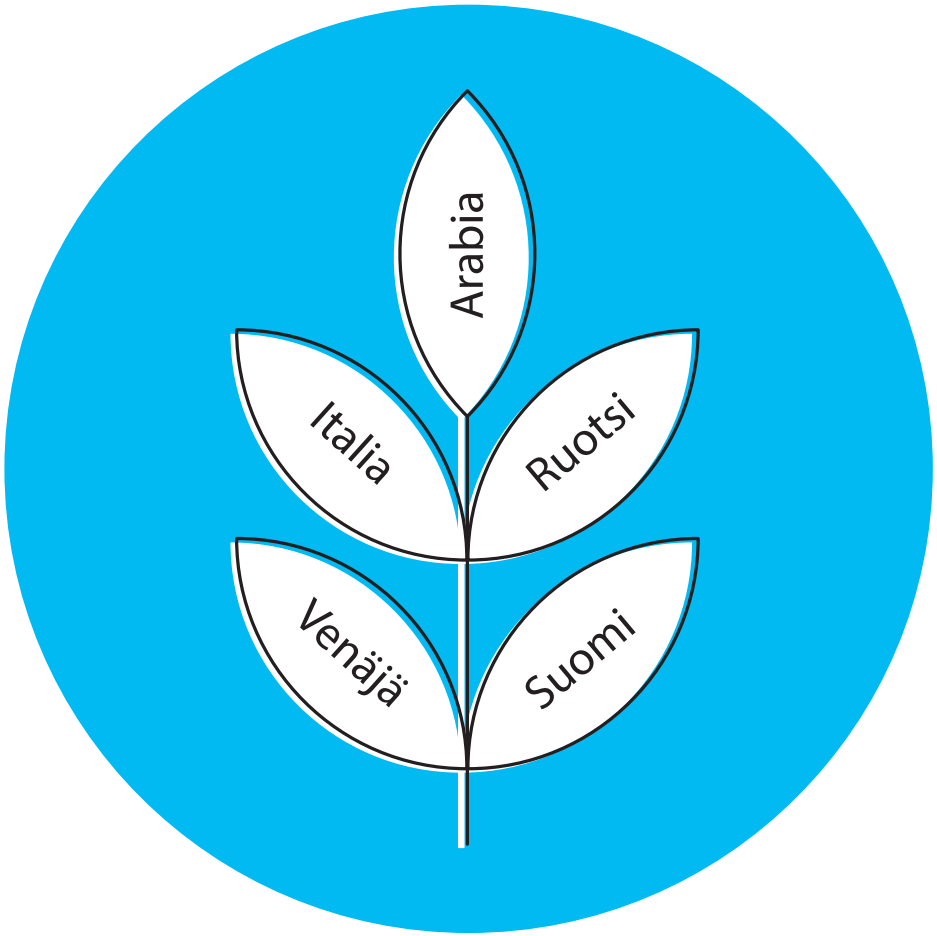

EUROOPPALAISTEN KIELTEN PÄIVÄÄ VIETETÄÄN 26.9.

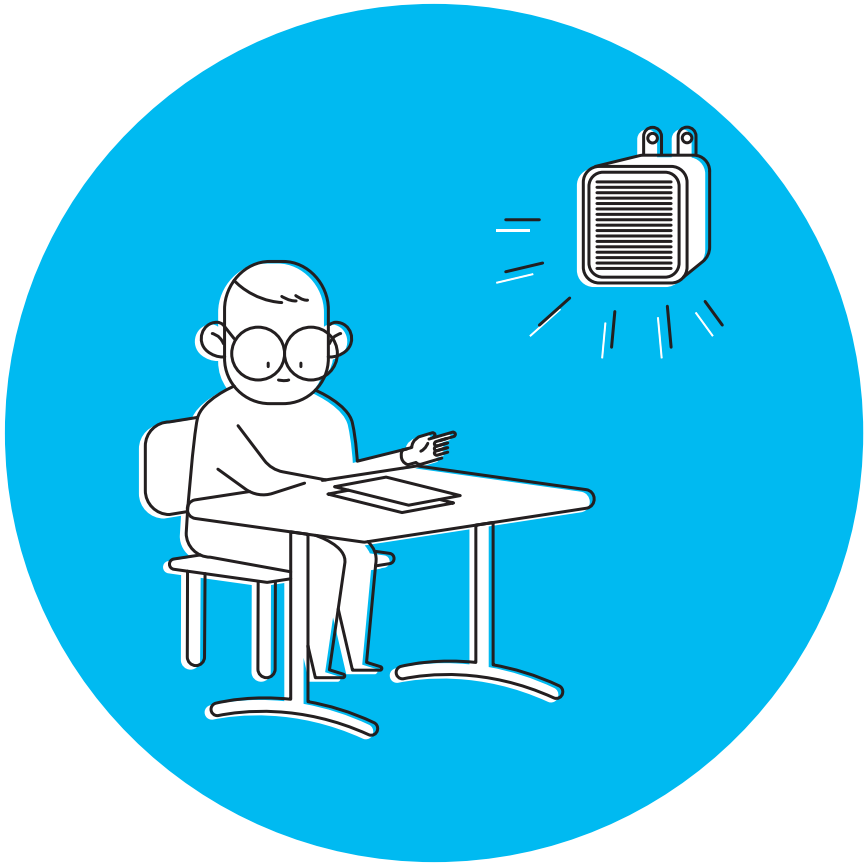

Tehkää viikon aikana oppilaiden ja henkilökunnan kanssa kuulutuksia eri kielillä. Kun kuulutus tulee, miettikää ryhmän kanssa, mikä kieli oli kyseessä.

Ymmärsikö joku, mitä kuulutuksessa sanottiin?
Kuulutukset voivat olla tavallisia, koulun arkeen liittyviä viestejä.

MONTAKO KIELTÄ KOULUSSANNE PUHUTAAN?

Lisätkää koulunne kotisivuille tai muuhun viestintäkanavaan tieto siitä, kuinka montaa kieltä koulussa puhutaan. Tieto voi olla tekstin, kuvan, videon tai linkin muodossa.

VIISAS VIRKE

Valitkaa minkä tahansa oppiaineen kirjasta, tietokirjasta tai netistä virke, joka liittyy opiskeltavaan aiheeseen. Keskustelkaa virkkeestä, sekä sisällöstä että kielestä, 15–20 minuuttia.

Keskustelun voi aloittaa kysymyksellä: Mitä näet virkkeessä?

Kaikki ruokaisella variksella on paremmat mahdollisuudet selviytyä talvesta kuin monilla muilla paikkalinnuilla.

KOULUN TUOLIT

Tarkastelkaa koulurakennuksen tuoleja. Minkälaisia tuoleja eri paikoissa ja eri henkilöillä on? Missä on eniten tuoleja, missä ei ole tuoleja? Minkä kokoisia ja näköisiä tuoleja eri henkilöillä on käytössä?

Tutkikaa myös, minkälaisia tuoleja kouluissa oli ennen vanhaan ja minkälaisia tuoleja kouluissa on ulkomailla. Entä miltä tulevaisuuden koulun tuolit näyttävät?

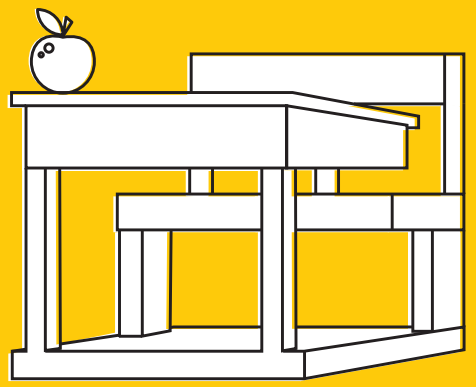

KESKUSTELEVAT RIVIT

Järjestäytykää kahteen riviin niin että jokaisella on vastapäätä pari. Keskustelussa voidaan esimerkiksi harjoitella dialogia tai keskustella siitä, mitä opin tänään – mahdollisuudet ovat rajattomat.

Parin kanssa keskustellaan opettajan antamaan merkkiin asti, jolloin parit vaihtuvat. Toinen rivi pysyy paikallaan, kun toinen rivi liikkuu. Rivin päässä oleva vaihtaa rivin alkuun.

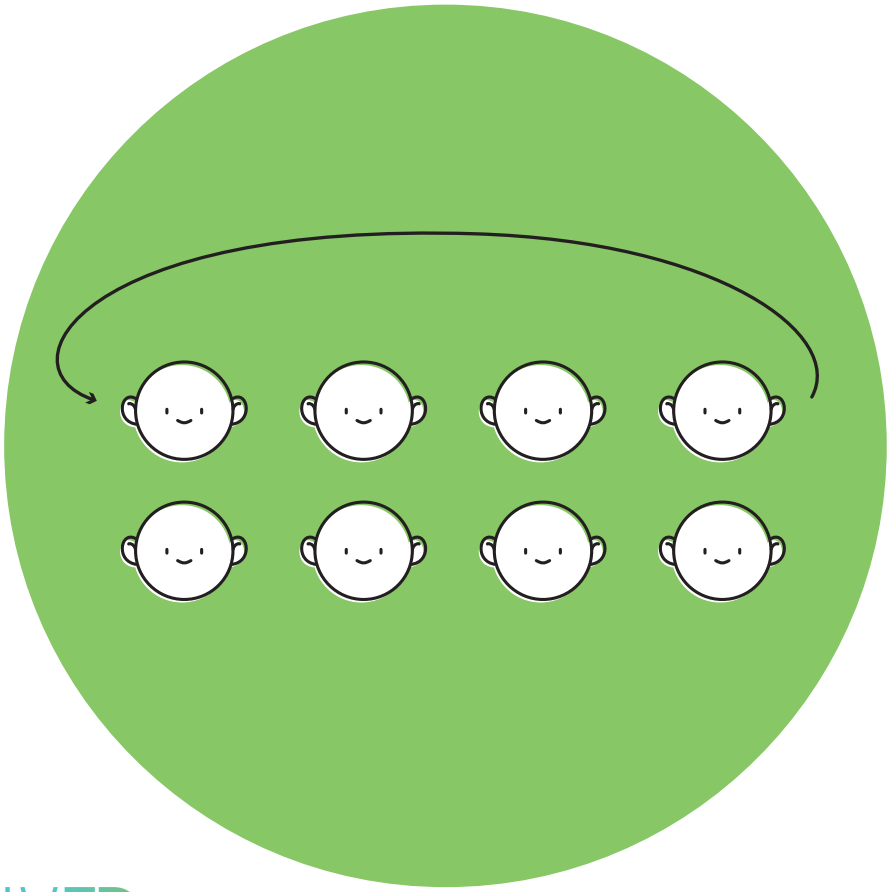

6.11. VIETETÄÄN RUOTSALAISUUDEN PÄIVÄÄ

Kuunnelkaa ryhmän kanssa Modersmålet sång ja kierrelkää koulussa ja sen lähiympäristössä. Mitä ruotsinkielistä löydätte?

MURTEIDEN JA KIELTEN VALOKUVAPÄIVÄKIRJA

Tehkää ryhmän kanssa valokuvapäiväkirja päivän aikana käytetyistä kielistä ja murteista. Kuvata voi myös erilaisia kielenkäyttötilanteita, esimerkiksi viestin lähetystä. Valokuvapäiväkirjaan tulee kuvan lisäksi selostus siitä, minkälaisesta kielenkäyttötilanteesta kuvassa on kyse.

Kootkaa kuvat yhteiseen luokan valokuvapäiväkirjaan digitaaliselle alustalle.

KÄSITEKARTTA

Harjoitelkaa käsitekartan tekemistä oppilaiden kanssa.

Oppilaat saavat ryhmissä valita, mistä aiheesta he tekevät käsitekartan. Kun aiheen saa valita itse, harjoittelu on motivoivaa. Käsitekarttaa voi elävöittää myös kuvin.

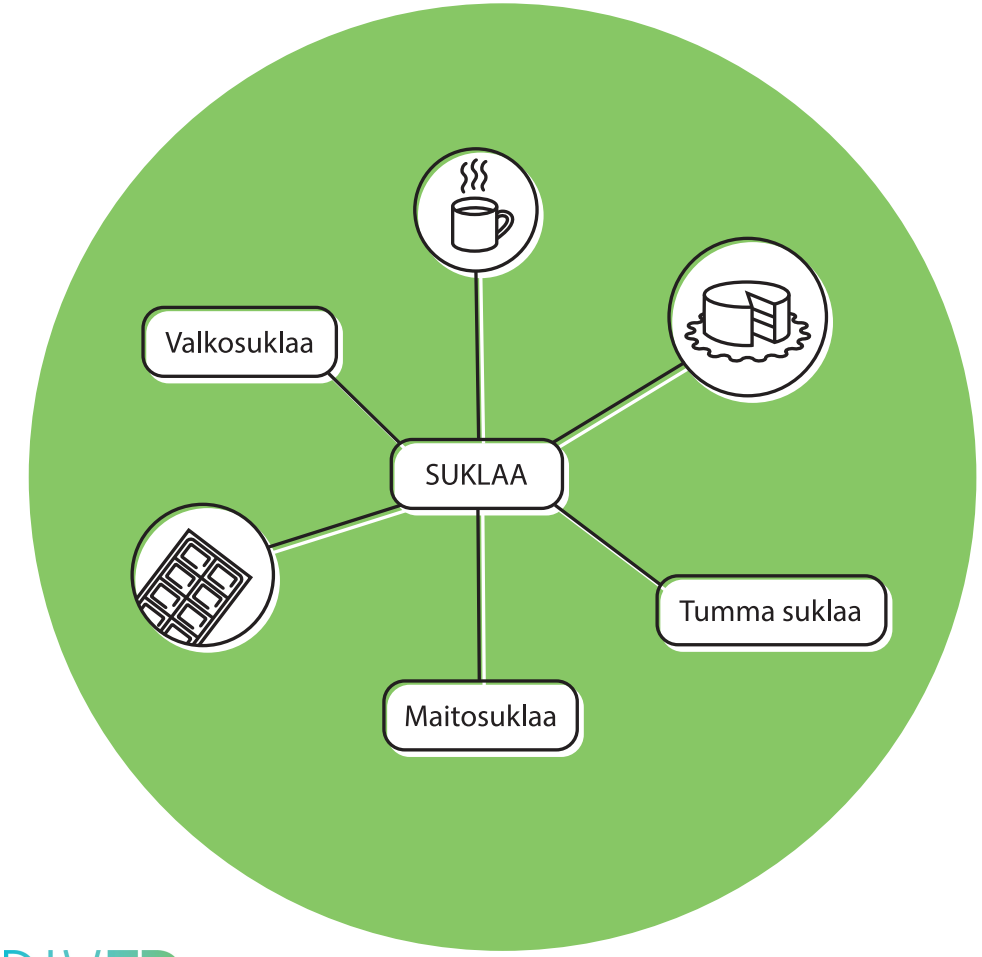

KULTTUURIN JÄÄVUORI

Keskustelkaa ryhmän kanssa kulttuureista jäävuorikuvan avulla. Mitä näkyviä asioita kulttuureissa on?

Kun olette listanneet kulttuurien näkyviä asioita, puhukaa kulttuurin näkymättömistä osista, jotka ovat yhteydessä kulttuurin näkyviin osiin. Kulttuurin näkymättömiä osia ovat esimerkiksi arvot, käsitykset ja uskomukset.

OPETELKAA RYHMÄN KANSSA VIITTOMIA

Esimerkiksi hakemalla "viittomakielen alkeet" löytää vinkkejä.

Osaatteko päätellä, mitä viittoma tarkoittaa?

LÄHETÄ RYHMÄSI KANSSA POSTIKORTTEJA ULKOMAILLE

www.postcrossing.com

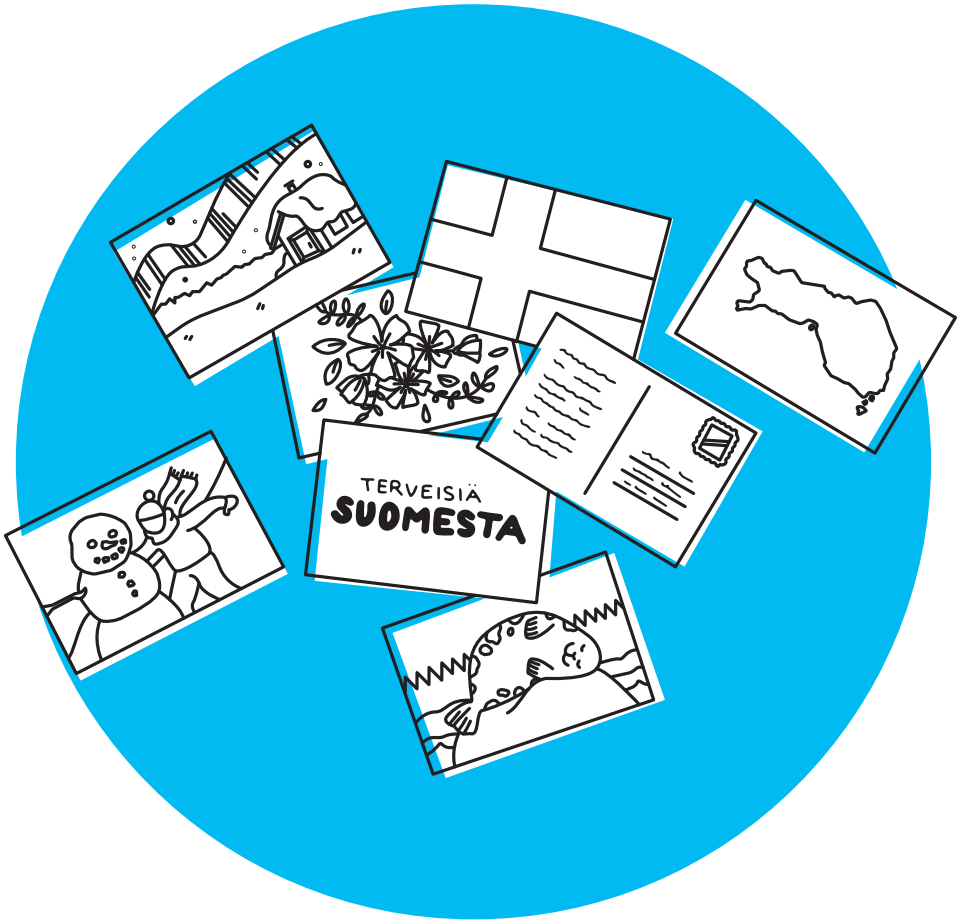

RAJAT YLITTÄVÄ PROJEKTI

Tehkää ryhmän kanssa oppiainerajat ylittävä projekti. Projekti voi olla esimerkiksi monikielisen ja -kulttuurisen keittokirjan kokoaminen, koulun tai luokan monikielisen esittelyvideon tekeminen tai monikielisen kappaleen säveltäminen ja koreografian tekeminen.

FRAYERIN MALLI

Sanaston oppimisen malli toimii missä oppiaineessa tahansa. Oppilaat täyttävät yhdessä mallin sähköiselle pohjalle tai vihkoon.

Oppilaat etsivät valitusta aiheesta itselleen uudet sanat ja etsivät niille määritelmän, synonyymin, keksivät virkkeen, johon sana sopii ja etsivät tai piirtävät kuvan.

Ryhmässä oppilaat voivat olla vastuussa eri tehtävästä. Oppilaat voi myös jakaa kielietsivien ryhmiin, joilla on tehtävänä joka päivä lisätä malliin 2–5 uutta sanaa. Viikon lopuksi sanoista voidaan pitää visailu.

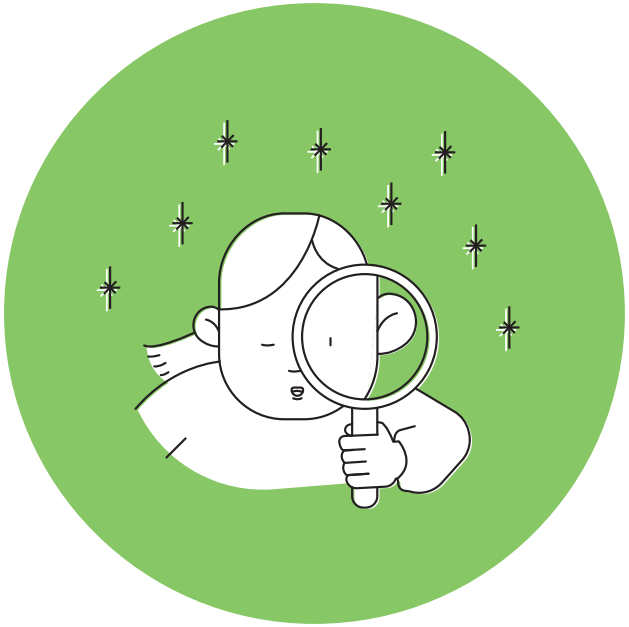

MAAILMAN KULTTUURIT

Miettikää oppilaiden kanssa, mitä yhteistä, eli universaalia, eri kulttuureissa on. Pohtikaa sen jälkeen, onko niissä yhteisissä asioissa kuitenkin eroa.

Esimerkiksi tervehtiminen on universaalia, mutta eri kulttuureissa tervehtimisen tavat eroavat. Tervehtimisen tavat eroavat myös kulttuurien sisällä.

ETSI PARI

Etsi pari -tehtävässä täytyy etsiä pari, jolla on omaan lappuun sopiva lappu. Tehtävä soveltuu niin kielen kuin sisällön opetteluun.

Esimerkki:
1. Tee kysymys- ja vastauslappuja aiheesta, jota tunneilla käsitellään.
2. Jaa puolelle luokasta kysymyslaput ja puolelle luokasta vastauslaput.
3. Liikkumalla ja juttelemalla toisilleen oppilaiden tulisi löytää kysymykseensä sopiva vastaus tai vastaukseen sopiva kysymys.
4. Kun oppilaat ovat löytäneet parinsa, he kirjoittavat aiheesta uuden kysymyksen.
5. Oppilaat lukevat lappunsa ja uuden kysymyksensä muulle luokalle.
6. Vaihtoehtoisesti laput voi sekoittaa uudestaan ja pari pitää löytää uudestaan.

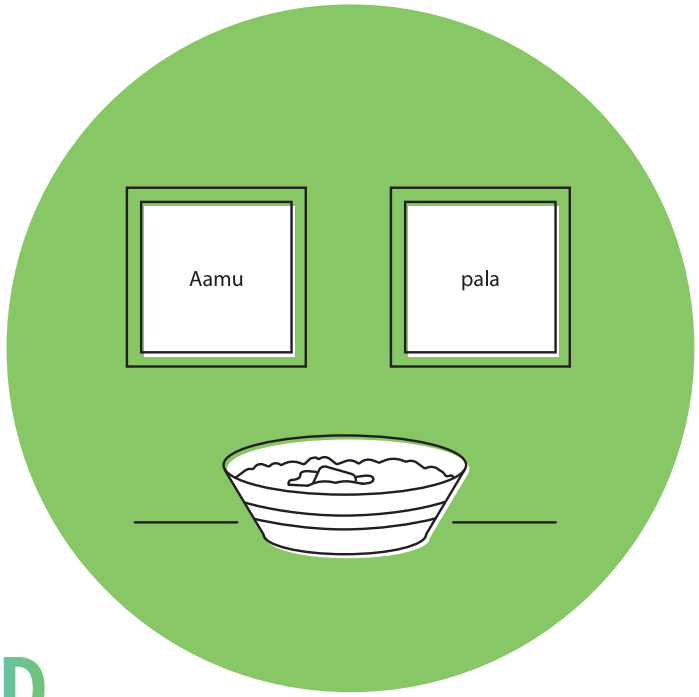

SAAMELAISTEN KANSALLISPÄIVÄÄ VIETETÄÄN 6.2.

sanosesaameksi.yle.fi

Viettäkää kansallispäivää ryhmänne kanssa ja opetelkaa saamen kieltä.

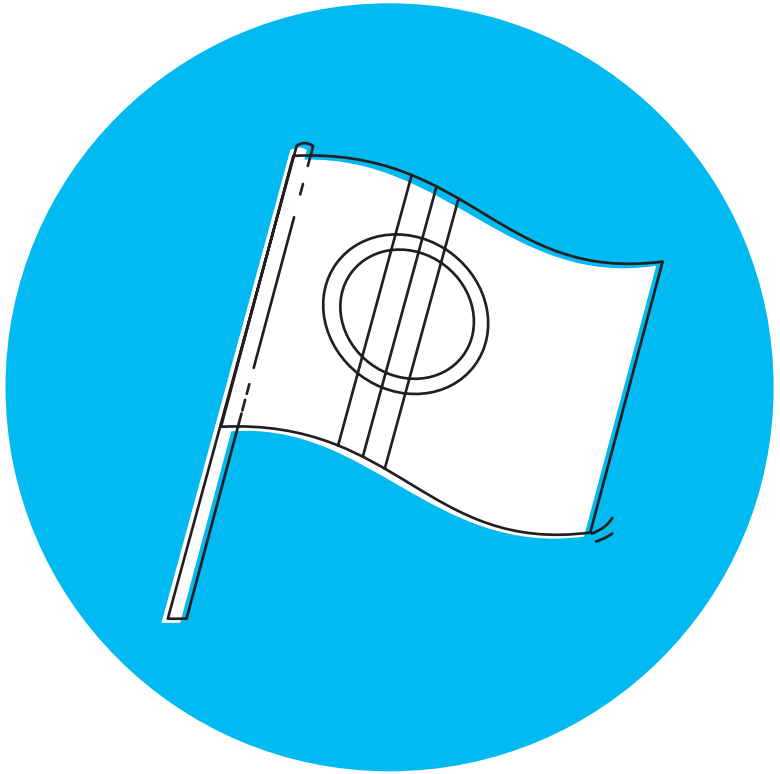

Osaatko värittää saamen lipun?
Lipun punainen puoliympyrä kuvastaa aurinkoa ja sininen puoliympyrä kuuta.

MITÄ KIELIÄ LÖYDÄT KOTOASI?

Löydätkö kotoasi yli kymmentä eri kieltä? Ottakaa todisteeksi kuvat tai äänite löydetyistä kielistä.

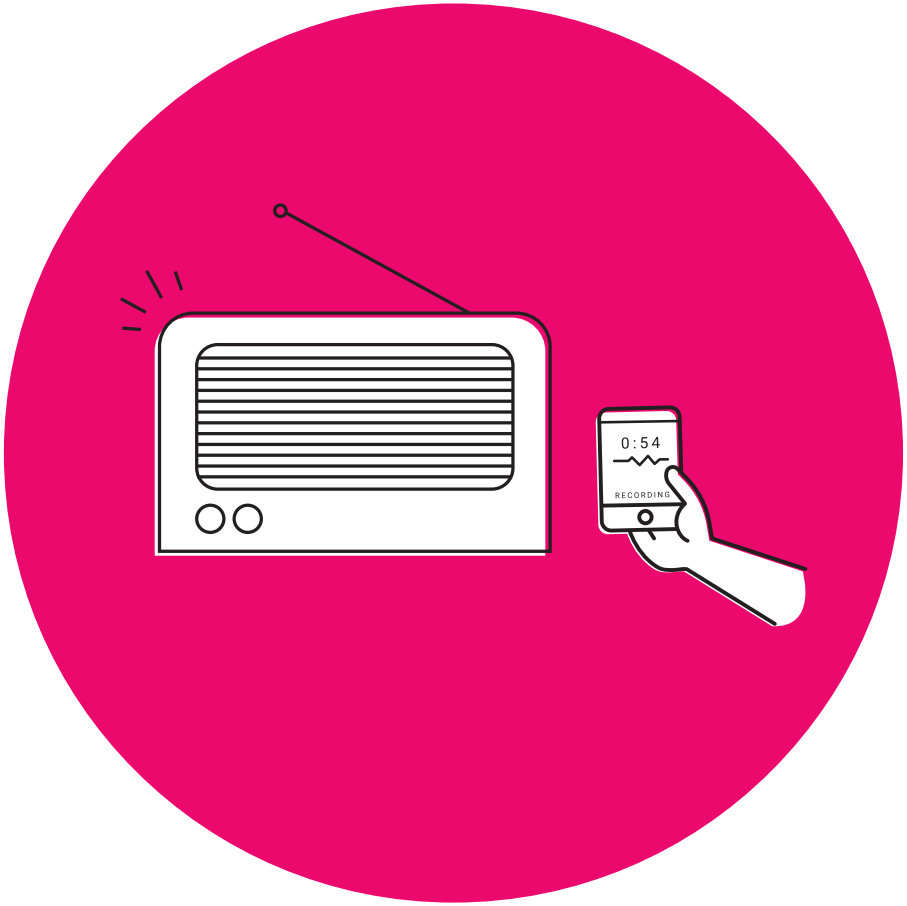

KALEVALAN JA SUOMALAISEN KULTTUURIN PÄIVÄÄ VIETETÄÄN 28.2.

Kerätkää ryhmänne kanssa suomalaiseen kulttuuriin liittyviä esineitä kulttuuriboksiin.

Keskustelkaa siitä, miksi esineet valikoituivat kulttuuriboksiin. Miten ne liittyvät suomalaiseen kulttuuriin? Halutessanne voitte järjestää kultuuriboksin tavaroista näyttelyn tai kulttuuritorin, johon voi osallistua koko koulu.

ASIOIDEN VERTAAMINEN – VENN-DIAGRAMMI

Diagrammia voidaan käyttää kahden asian vertailuun, esimerkiksi suurkaupungin ja maaseudun, tarinan kahden hahmon, kahden kielen tai muuttolintujen ja paikkalintujen.

Diagrammin avulla asioiden erot ja yhtäläisyydet saadaan näkyville.
Diagrammista voidaan myös askarrella juliste luokan seinälle.

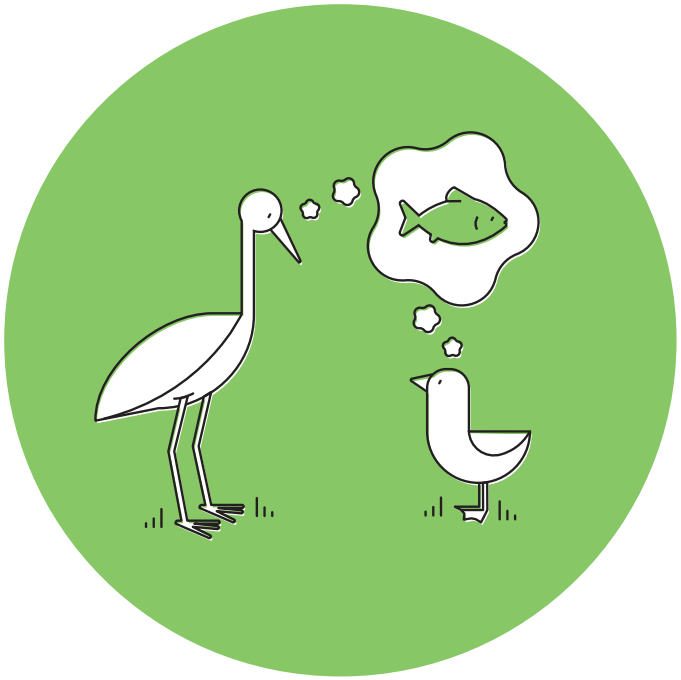

PUHUTKO FUTISTA TAI RUBYA?

Tehkää tietoiskuja erilaisista kielistä, joiden erikoisosaajia ryhmästä löytyy.

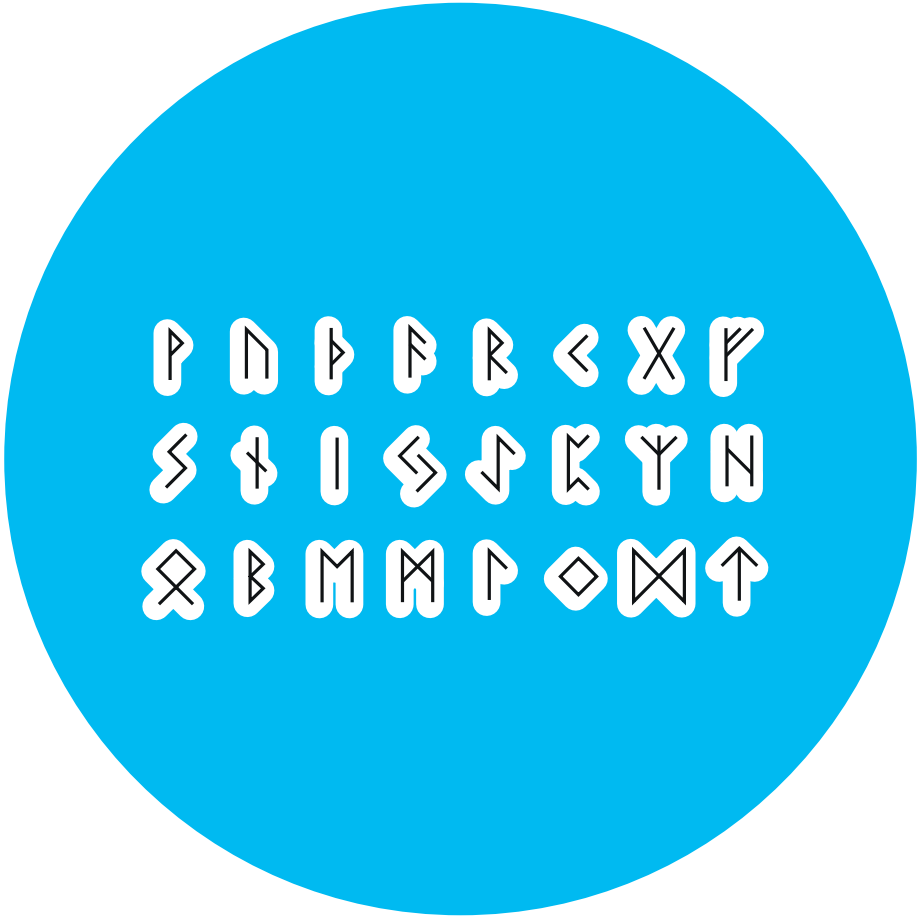

TIESITKÖ OLEVASI ETUOIKEUTETTU?

Tehkää yhdessä tehtävä, joka herättää ajattelemaan valtaa ja etuoikeuksia. Opettaja asettaa luokan eteen roskakorin ja antaa jokaiselle oppilaalle paperitollon. Tehtävänä on heittää paperi roskikseen omalta paikaltaan.

Yllättäen eturivillä istuvilla on paremmat mahdollisuudet osua kuin takariviläisillä. Takariviltäkin heitto voi onnistua, mutta se vaatii enemmän ponnistelua.

Tehtävä on hyvä johdatus keskusteluun vallasta ja etuoikeuksista.

JAKSON ALUKSI JA LOPUKSI

Taulukkoa voidaan käyttää apuna, kun aloitetaan uuden aiheen käsittely.

BILEISSÄ (kortti nro 5) suullisesti käsiteltyjä aiheita voidaan vielä syventää tällä kirjallisella tehtävällä. Taulukkoon on helppo palata myöhemmin, kun ennakoitua aihetta käsitellään.

UUSI KIELI

Jakakaa luokka pienryhmiin ja jokainen ryhmä kehittää oman kielen, joka ei ole mikään oikea, puhuttu kieli.

Ryhmät kuvaavat videon tilanteesta, jossa kieltä käytetään. Videossa joku voi esimerkiksi kysyä tietä vessaan ja toinen neuvoo oikean reitin. Lopuksi luokan kanssa katsotaan videot ja mietitään, mitä kielenkäyttötilanteessa tapahtui. Mistä voidaan päätellä, mitä tilanteessa tapahtuu, vaikka kieltä ei ymmärrä?

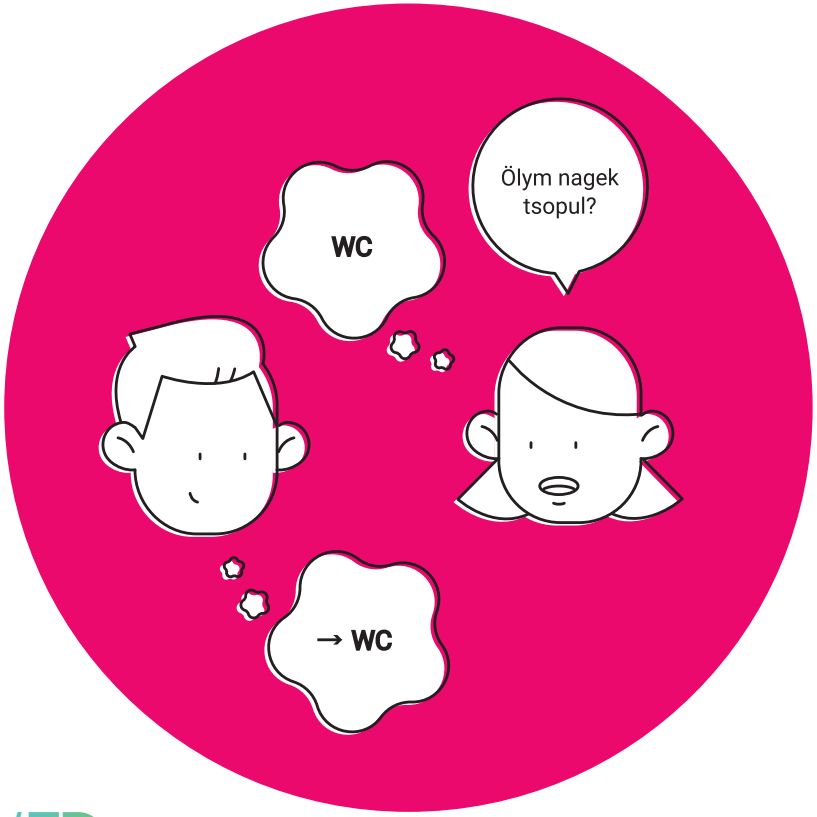

ROMANIEN KANSALLISPÄIVÄÄ VIETETÄÄN 8.4.

Tutustukaa ryhmänne kanssa romanikulttuuriin esimerkiksi räppien, animaatioiden tai kielen kautta.

www.romanit.fi

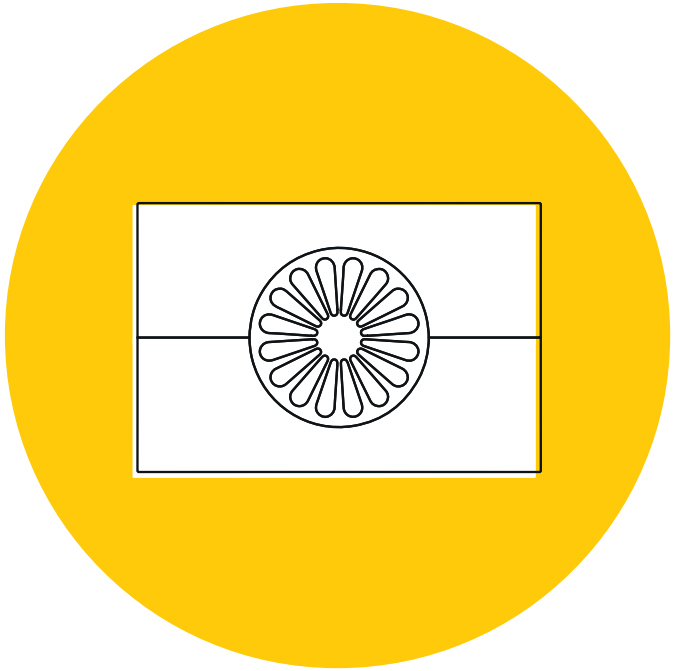

Tiesitkö, että romanien lipun sininen väri kuvastaa taivasta sekä henkisiä arvoja ja vihreä maata sekä maallisia arvoja?

VASTAVUOROINEN OPETTAMINEN

Valitkaa opiskeltava kappale. Opettajan tehtävä on mallintaa, miten ensimmäinen kappale opetetaan muulle ryhmälle. Kappaleesta etsitään olennainen, tehdään kysymyksiä ja tiivistetään keskeinen tieto.

Seuraavat kappaleet jaetaan ryhmille opetettavaksi. Aluksi opettaja ja ryhmät opettavat vuorotellen joka toisen kappaleen, mutta myöhemmin opettaja opettaa aloituskappaleen ja ryhmät opettavat loput kappaleet.

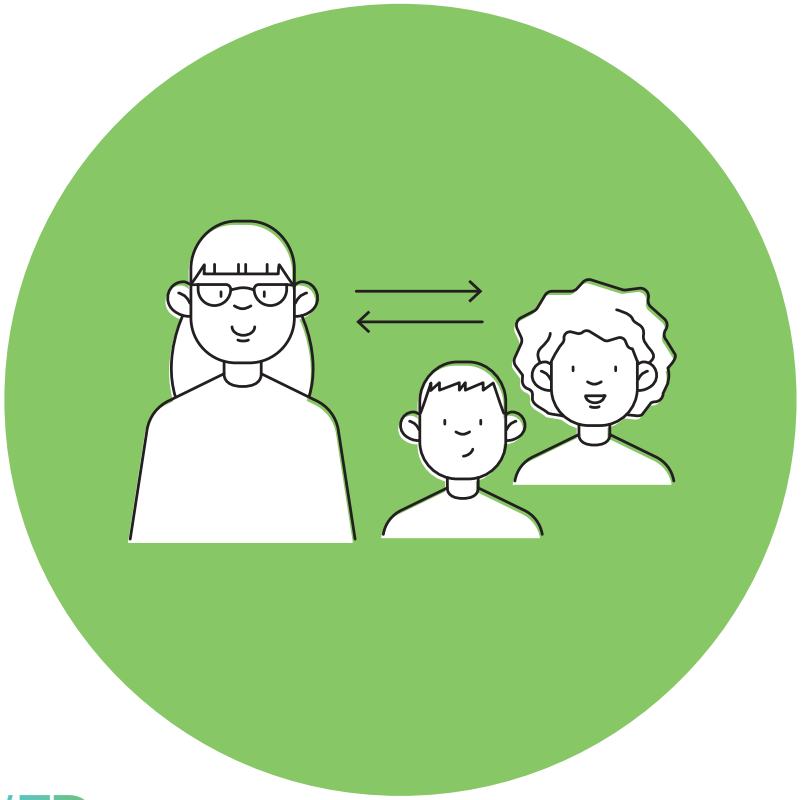

KATSOKAA VIITTOMAKIELISET UUTISET

Mitä opitte viittomakielestä seuraamalla uutisia?

KOULUJEN KULTTUURIT

Kouluissa on eri maissa erilaisia kulttuurisia käytänteitä.

Esimerkiksi: Onko koulussa välitunteja? Miten lomat sijoittuvat? Kuinka pitkiä koulupäivät ovat? Käytetäänkö koulupukua? Käytetäänkö sisällä ulkokenkiä? Miten opettajaa puhutellaan? Kuinka paljon koulussa annetaan läksyjä?

Selvittäkää, minkälaisia käytänteitä kouluissa on eri maissa ja keskustelkaa niistä. Halutessanne voitte pitää yhden koulupäivän jonkun toisen maan koulun kulttuuristen käytänteiden mukaisesti.

SARJAKUVA

Tehkää luetusta kappaleesta sarjakuva.

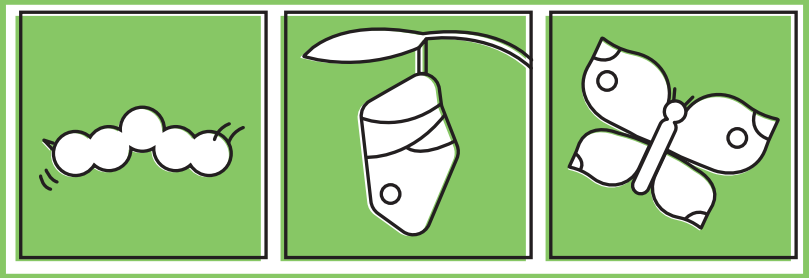

KIELI- JA KULTTUURIPIZZA

Miettikää ryhmän kanssa, minkälaisen digitehtävän haluaisitte yhdessä tehdä, joka liittyisi kieleen, kulttuuriin tai molempiin.
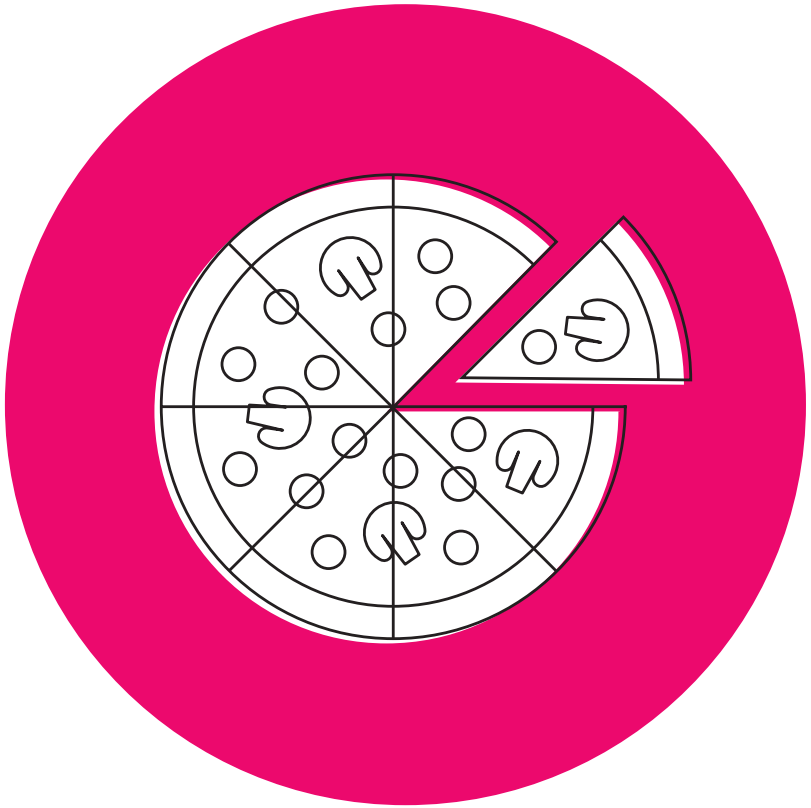
Digisovelluksia, -ohjelmia tai alustoja voi yhdistellä oman maun mukaan, ja tehtävässä voi käyttää kuvaa, ääntä, videota tai tekstiä.